

Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΥΨΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΤΙΜΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Τήν Παρασκευήν, 14^{ην}/27^{ην} Σεπτεμβρίου 2019, έωρτάσθη υπό τοῦ Πατριαρχείου ἡ έορτή τῆς παγκοσμίου Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ.

Κατά τήν έορτήν ταύτην ἡ Ἐκκλησία ποιεῖ μνήμην τοῦ γεγονότος ὅτι μετά τήν ἀνοικοδόμησιν τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως υπό τῆς Ἀγίας Ἑλένης, τήν ἡμέραν τῶν Ἐγκαινίων αὐτοῦ τό ἔτος 336, ὁ ἐπὶ τοῦ Γολγοθᾶ ἀνευρεθείς Τίμιος Σταυρός τοῦ Χριστοῦ «ἀνυψώθη», ἵνα τόν ἴδωσι καί μακρόθεν τά συνελθόντα πλήθη τῶν πιστῶν

Ἡ έορτή αὕτη ἐπανηγυρίσθη υπό τοῦ Πατριαρχείου ὡς «Παρρησία» δι' Ἑσπερινοῦ ἀφ' ἐσπέρας καί διά θείας λειτουργίας τήν πρωίαν ἀνήμερα τῆς έορτῆς εἰς τόν Πανίερον Νάον τῆς Ἀναστάσεως.

Τοῦ Ἑσπερινοῦ καί τῆς θείας Λειτουργίας προεξῆρξεν ἡ Α.Θ.Μ. ὁ Πατήρ ἡμῶν καί Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος.

Ὁ Ἑσπερινός ἐτελέσθη δι' ὑποδοχῆς καί προσκυνήσεως εἰς τήν Ἀγίαν Ἀποκαθήλωσιν καί τόν Πανάγιον Τάφον, διά κρούσεως τῶν σημάτων, διά θυμιάματος καί δι' Ἀρτοκλασίας εἰς τό Καθολικόν.

Ἡ θεία Λειτουργία ἐτελέσθη εἰς τό Καθολικόν, ἔνθα μετά τοῦ Μακαριωτάτου συνελειτούργησαν οἱ Ἀρχιερεῖς τοῦ Θρόνου Σεβασμιώτατοι Μητροπολίται Καπιτωλιάδος κ. Ἡσύχιος καί Βόστρων κ. Τιμόθεος καί οἱ Σεβασμιώτατοι Ἀρχιεπίσκοποι Γεράσων κ. Θεοφάνης, Κωνσταντίνης κ. Ἀρίσταρχος, Θαβωρίου κ. Μεθόδιος, Σεβαστείας κ. Θεοδόσιος, Λύδης κ. Δημήτριος, Πέλλης κ. Φιλούμενος, καί ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἐλενουπόλεως κ. Ἰωακείμ καί Ἀρχιερεῖς παρεπιδημοῦντες τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας, τοῦ Πατριαρχείου τῆς Σερβίας καί τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ὅμοίως συνελειτούργησαν Ἀγιοταφῖται Ἱερομόναχοι, ὧν πρῶτος ὁ Γέρων Καμαράσης Ἀρχιμανδρίτης π. Νεκτάριος, ὁ Ἀρχιδιάκονος π. Μᾶρκος καί ἄλλοι 5 διάκονοι καί πλειάς Ἱερέων ἐκ τῶν χωρῶν Ἑλλάδος, Κύπρου, Ρουμανίας, Ρωσσίας, Οὐκρανίας καί Σερβίας, παρουσία τοῦ Γενικοῦ Προξένου τῆς Ἑλλάδος εἰς τό Ἱεροσόλυμα κ. Χρήστου Σοφianoπούλου καί εὐλαβεῖ συμμετοχῇ πανδήμου λαοῦ προσκυνητῶν, παρά τήν ἀπαράδεκτον παρεμπόδισιν τῶν Ἀρμενίων.

Μετά τήν θείαν Λειτουργίαν ἔλαβε χώραν ἡ λιτανεία πρὸς τόν χῶρον τοῦ Σπηλαίου τῆς Εὐρέσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ καί ἡ ἐν αὐτῷ Ὑψωσις τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, ὡς ὀρίζει τό Τυπικόν.

Ἠκολούθησεν ἡ λιτανεία τρίς περίξ τοῦ Ἀγίου Τάφου καί ἡ ἄνοδος πρὸς τό Φρικτόν Γολγοθᾶν, ἔνθα καί πάλιν ἔλαβε χώραν ἡ Ὑψωσις τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, ἀρθέντος υπό τοῦ Μακαριωτάτου ἀπό τῆς Ἀγίας Τραπέζης τοῦ Γολγοθᾶ καί ἀκολουθῶς ὑψωθέντος καί στραφέντος πρὸς τά τέσσαρα σημεῖα τοῦ ὀρίζοντος, μετά δεήσεως ἐν ἐκάστη ὑψώσει. Ἐνταῦθα πολλοί προσκυνηταί προσεκύνησαν τόν Τίμιον Σταυρόν, περιέχοντα τεμάχιον Τιμίου Ξύλου μετά χαρᾶς καί εὐλαβείας πολλῆς καί ἔλαβον πρὸς ἀγιασμόν τά ἄνθη βασιλικοῦ, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐπὶ δίσκου εἶχε τοποθετηθῇ ὁ Τίμιος Σταυρός.

Μετά τήν θείαν Λειτουργίαν ἡ Πατριαρχική Συνοδεία ἐν κωδωνοκρουσίᾳ καί ἐκδηλώσει χαρᾶς καί ἀγαλλιάσεως ἀνῆλθεν εἰς τά Πατριαρχεῖα.

Ἐνταῦθα οἱ προσκυνηταί ὑπέβαλον τά σέβη αὐτῶν εἰς τόν Μακαριώτατον καί ὑπολογήθησαν ὑπ' Αὐτοῦ, ἀκούσαντες τήν κάτωθι προσφώνησιν Αὐτοῦ ἑλληνιστί:

«Ἐμοί δέ μή γένοιτο καυχᾶσθαι, εἰ μή ἐν τῷ Σταυρῷ τοῦ Κυρίου, δι' οὗ ὁ κόσμος ἐμοί ἐσταύρωται, κάγώ τῷ κόσμῳ», κηρύττει ὁ θεῖος Παῦλος, (Γαλ. 6,14).

Ἐκλαμπρότατε Γενικέ Πρόξενε τῆς Ἑλλάδος κ. Χρήστε Σοφιανόπουλε,

σεβαστοί Ἅγιοι Πατέρες καί ἀδελφοί,

εὐλαβεῖς Χριστιανοί καί προσκυνηταί,

Ἡ Ἁγία ἡμῶν τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησία ἐορτάζει σήμερον τήν παγκόσμιον Ὑψωσιν τοῦ Τιμίου καί Ζωοποιοῦ Σταυροῦ, ἡ ὁποία ἐγένετο ὑπό τοῦ Ἁγίου Μακαρίου Ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων ἐπί παρουσίᾳ τῆς Ἁγίας Ἐλένης τῆς μητρὸς τοῦ Ἁγίου καί Μεγάλου αὐτοκράτορος Κωνσταντίνου.

Τό μέγα τοῦτο τῆς σωτηρίας γεγονός ἐωρτάσαμεν σήμερον ἐν τῷ Πανιέρῳ Ναῷ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ, ἔνθα ὁ τόπος τοῦ Φρικτοῦ Γολγοθᾶ, δηλονότι τῆς πήξεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ καί τόπος τῆς εὐρέσεως αὐτοῦ ὑπό τῆς μακαρίας καί ἰσαποστόλου Ἐλένης.

Ὁ «μετά τρίτον οὐρανόν ἀρθεὶς ἐν Παραδείσῳ καί ῥήματα ἀκούσας τά ἄρρητα καί θεία, ἃ οὐκ ἐξόν ἀνθρώπῳ λαλῆσαι», (Β' Κορινθ. 12,4) λέγει: «ἐμοί δέ μή γένοιτο καυχᾶσθαι, εἰ μή ἐν τῷ Σταυρῷ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ», (Γαλ. 6,14).

Σχολιάζων τούς Παυλείους λόγους ὁ ἱερός Χρυσόστομος λέγει: «καί τί ἐστι τό καύχημα τοῦ Σταυροῦ; Ὅτι ὁ Χριστός δι' ἐμέ δούλου μορφὴν ἀνέλαβε καί ἔπαθεν, ἅπερ ἔπαθε, δι' ἐμέ τόν δοῦλον, τόν ἐχθρόν, τόν ἀγνώμονα ἀλλ' οὕτω μέ ἡγάπησεν ὥς καί ἑαυτόν ἐκδοῦναι».

Μέ ἄλλα λόγια, εἰς τόν Τίμιον Σταυρόν στηρίζονται πᾶσαι αἱ ἐλπίδες μας. Ὁ Σταυρός μᾶς ἐνισχύει καί ἐνθαρρύνει, διότι ὁ Σωτὴρ ἡμῶν Χριστός ἀνέλαβε τάς ἀσθενείας ἡμῶν καί διὰ τοῦ σταυρικοῦ Αὐτοῦ αἵματος, ἀνεκαίνισε τήν φθαρεῖσαν ὑπό τῆς ἁμαρτίας ἀνθρωπίνην ἡμῶν φύσιν. Διὰ τοῦ Σταυροῦ ἀνεκαινίσθη ἅπανα ἡ κτίσις καί ἀνεγεννήθη τό γένος τῶν ἀνθρώπων. «Ἐστι γάρ σωτήριον ἡμῖν τοῦτο τό ξύλον [τοῦ Σταυροῦ], ὅπλον εἰρήνης ἀήττητον τρόπαιον», ἀναφωνεῖ ὁ ὑμνωδός.

Ὅντως ὁ Σταυρός, τόν ὁποῖον μετά πάσης παρρησίας ὑψώνει σήμερον ἡ Ἁγία ἡμῶν Ἐκκλησία ἀποτελεῖ ὅπλον δυνάμεως καί νίκης, ἀλλά καί σύμβολον δόξης καί ὄργανον καταργήσεως τῆς καυχήσεως τῶν ἀλαζονειῶν, ὥς λέγει ὁ ἅγιος Ἰάκωβος ὁ Ἀδελφόθεος: «νῦν δέ καυχᾶσθε ἐν ταῖς ἀλαζονείαις ὑμῶν· πᾶσα καύχησις τοιαύτη πονηρά ἐστίν», (Ἰακ. 4,16).

Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός ἐγένετο πρότυπον αὐταπαρνήσεως καί ἄκρας ταπεινώσεως ἐν τῷ Σταυρῷ καί διὰ τοῦ Σταυροῦ, διότι «ἐταπείνωσεν ἑαυτόν γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δέ σταυροῦ», (Φιλιπ. 2,8). Εἰς τοῦτο ἀκριβῶς μᾶς καλεῖ σήμερον ἡ σεβάσμιος ἐορτή τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ,

εἰς τὴν ἀνύψωσιν ἐκ τῶν γηϊνῶν εἰς τὰ πνευματικά καὶ σωτήρια τῆς ψυχῆς ἡμῶν ἔργα, εἰς τὴν ἀνύψωσιν ἐκ τοῦ φθαρτοῦ εἰς τὰ ἀφθαρτα καὶ αἰώνια.

Τοῦτο ἐξ ἄλλου παραγγέλλει εἰς ἡμᾶς ὁ ζωηφόρος Σταυρός τοῦ Χριστοῦ διὰ τῶν Κυριακῶν λόγων: «Ὅστις δέ ὑψώσει ἑαυτόν ταπεινωθήσεται, καὶ ὅστις ταπεινώσει ἑαυτόν ὑψωθήσεται», (Ματθ. 23,12).

Ἡμεῖς δέ μετὰ τοῦ ὑμνωδοῦ εἵπωμεν: «Κύριε ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ καὶ δι' αὐτοῦ συνανυψώσας ἡμᾶς, τῆς οὐρανίου χαρᾶς ἀξιώσον καὶ ἐλέησον ἡμᾶς ὡς ἀγαθός καὶ φιλόανθρωπος».

Ἀμήν ἔτη πολλά».

Ἐκ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς